

stemmen van vroeger weer opklinken in zijn hart? Op den wijngaard en de stille krachten die er huisden, wilde de vader vertrouwen. 't Behoorde alles bij elkaar, wat in zijn hart besloten lag; 't zou elkaar helpen en opvoeden tot het groote levensdoel.

Inmiddels was de zoon voortgestapt op den zonnigen weg, die dwars door de landerijen heen naar den wijngaard voerde. De zonnehitte had den grond overal doen barsten en heele kuilen waren gevuld met stof, dat opdwarrelde waar hij zijn voeten zette. Een aangename weg was 't niet, en ook niet zeer bemoedigend. Misschien was hij alleen maar begaanbaar voor zeer sterke naturen, of voor hen, die door een groote liefde gedreven werden, maar hem, die nu hier liep, leek hij een kwelling. De zon brandde op zijn leden en deed het bloed in zijn hoofd bonzen; en daarbij leek de weg zoo eindeloos lang. Dat was nog het allerergste. En dan, alles scheen zoo doelloos. Hoe meer de zoon zich van den vader verwijderde, des te doelloozer kwam hem deze geheele geschiedenis voor. Ginds lag de wijngaard, schemerig en onwezenlijk als een droom; het levensgeluk van zijn vader, maar niet van hemzelf. En daar ging hij, ver van de menschen, ver van het werk, dat hem noodig had, zijn krachten aan geven. Een offer voor een hersenschim! En door een van ouds overgebleven gevoelig plekje in zijn hart, had hij zich daartoe laten verleiden.

„Dwaasheid!” Plotseling stond de zoon stil en sprak 't woord hardop uit. „Dwaasheid, een offer voor een hersenschim!” Ja, zoo was het; en omdat hij dat nu zoo opeens zoo verrassend duidelijk zag, vond hij 't ook noodzakelijk, om meteen om te keeren.

„Ik moet toch wel erg in de war zijn geweest, daarstraks, toen ik 't aan vader beloofde. Vader heeft ook zoo'n eigenaardige manier om je aan te kijken. In ieder geval is 't goed, dat nu mijn gezond verstand blijkbaar weer teruggekomen is,” bedacht hij op den terugweg. „En wat vader betreft, die moet deze dingen op den duur maar leeren begrijpen.”

Toen hij een klein uur later weer op zijn gewone plaats stond, en den knechten dit en dat toeriep, leek de heele gebeurtenis hem

een vreemde droom, waarover hij alleen nog maar heimelijk glimlachen kon, terwijl hij besloot zich gewapend te houden tegen een herhaling van 't geval.

Maar de vader was gaan zoeken naar zijn anderen, zijn jongsten zoon. Zeker was zijn hart toch nog niet geheel gerust over den ijver en de trouw van zijn oudste, en 't kan ook wel zijn, dat hij, die van verre de ranken zag beven en de druiven zag blauwen, ook hem had gezien, die in zijn plotselingen ommekeer een verrader was geworden van zijns vaders zaak.

En de jongste? Ach, die!

Die leek zoo heel ver af te staan van alles, wat zijns vaders rijkdom uitmaakte. De rijke bezittingen vonden alleen nog maar genade in zijn oogen als bron van inkomsten, en de wijngaard: „Ach, vader, wezenlijk, 't is maar een klein stukje op de groote wereld. U ziet hem mooi en belangrijk, maar 't is toch slechts een deeltje van 't groote geheel. U kunt niet vergen, dat ik me daar om bekommer. Er zijn grootere en schoonere dingen te verkrijgen in 't leven. Maar dan moet het ook ten volle geleefd worden, geheel en gansch, niet weggedoken achter uw hooge muren. Neen, hier me opsluiten en uw werk doen, 't zou als een gevangenis voor me zijn. Dat kunt u niet van me verlangen.”

De vader had het ook niet verlangd, omdat hij niet als afgedwongen slavenwerk wilde aannemen, wat zijn zoon hem uit liefde behoorde te schenken. En zoo was dan nu de zoon bezig het leven te leven, geheel en gansch. De vader wist, dat hij alle muren van bewaring en voorzorg, die lange jaren van liefde om hem hadden opgericht, verbroken had, en als een jong paard, dat plots de wijde vlakke voor zich ziet en den prikkelenden geur der kruiden insnuift, ongebreideld op 't leven was losgestormd.

Bij de groote hoofdboort zag de vader hem staan, terwijl hij nog een laatste bevel gaf aan zijn knecht, voor hij uitreed, en ondanks alles voelde de vader een diepe, warme blijdschap in zich opstijgen over deze jonge, bloeiende gestalte, die zijn zoon was. Als die eens de richting van zijn leven veranderde; als die eens de teugels om-

wierp met forschen ruk, omdat hij niet anders kón. Zijn brandend levensverlangen gericht op het werk van den vader, in plaats van op vreemde, onwezenlijke dingen — hij in den wijngaard met zijn stalen kracht en open oog.

„Jongen, zou je vandaag niet in den wijngaard kunnen werken; 't is niet in orde daarginds en ik heb mijn twee sterke zoons noodig om me weer gerust te stellen.”

't Leek den vader na hetgeen er zooveel door zijn gedachten gegaan was, zoo gewoon, om dit verzoek te doen, dat hij de vraag stelde, alsof er nooit een scheiding tusschen hen geweest was.

Verrast keek de jongste om. Hij had zijn vader niet zien aankomen en ook in 't geheel niet aan hem gedacht. Er gingen immers dikwijls vele dagen voorbij, waarin ze elkaar niet zagen. Waarom stond nu vader plotseling naast hem, en waarom leek hij 't zoo geheel vanzelfsprekend te vinden, dat de zoon in den wijngaard ging werken? Hij, die zich gekleed had voor een feest en verwacht werd door zijn vrienden. De jongste zoon voelde zich geprikkeld, want hij meende bedreigd te worden in zijn moeizaam veroverde vrijheid, en ook was er een aarzelende stem in zijn hart die hem aanmaande te kiezen — om het beste te kiezen — den vader en zijn werk. Hij kende die stem wel, ze was gewoonlijk gemakkelijk te overschreeuwen, maar nu leek ze luider en krachtiger dan ooit. En schreide daar in de verre diepten van zijn bestaan niet zachtjes het heimwee mee, het nooit-gestild verlangen, dat altijd klaagde, als een koningskind in den kerker?

't Moest toch wel zoo zijn, dat de vader het geweten was van zijn zoons, want ook deze jongste stond en luisterde een oogenblik, zooals hij in lang niet gedaan had.

Maar plotseling schudde hij alle twijfelende gedachtenforsch van zich af. Zijn oogen kregen een harde, afwijzende uitdrukking en terwijl hij de teugels van zijn rijpaard steviger vastgreep, klonk de beslissing: „Neen vader, nu niet, en nooit. Dát kan ik niet; ik moet de vrijheid hebben.”

Als iemand, die in één uur vele jaren ouder is geworden, stond de

vader daar en hoorde het hoefgetrappel snel verklinken; daar ging het den hoek om, daar verdoofde het op den zandigen landweg.

De hoop moest toch een oogenblik wel zeer sterk opgebloeid zijn, dat nu de terugslag zoo groot was. De knechts keken hem na, toen hij met gebogen rug op 't huis toeliep en schudden stil hun hoofd in machteloos medelijden. „Nu heeft zijn zoon hem op 't hart getrapt,” zei een oude knecht, die er zelf uitzag, alsof het leven hem vele wonden had toegebracht, „maar in de Hemelsche boeken worden zulke dingen opgeschreven, en eens zullen de Engelen alles voorlezen — dat zal dan de Dag van Vergelding zijn.”

„Dat is mogelijk,” was 't antwoord. „Maar weet je wat ik denk? Als de vader kan, zal hij dat schrift weer uitwisschen, al moest hij het doen met zijn eigen hartebloed. Heb je zijn oogen niet gezien? Zijn liefde is gewond, maar ze is niet gedood, en de hoop is nu terneergeslagen als koren na een onweersbui, maar ze zal zich weer oprichten, let maar op mijn woorden.”

Waar bleef toch de feestvreugde?

De jonge ruiter probeerde haar te ontdekken aan den blauwen hemel, waar de zonneglansen hun verblindend spel speelden. Hij zocht haar boven de bloeiende velden, waar 't kleine leven dartzoemde en gonsde; ook in 't verre verschiet, ginds in de groote stad, waar de vrienden hem wachtten met vroolijke vrijheid en gullen overvloed.

Waar was ze toch, de feestvreugde, waarnaar zijn hart verlangde, en waarnaar zijn zinnen gespannen tastten?

Of was 't, omdat op dien ganschen rit de vader met hem ging, dat de feestvreugde niet recht komen wilde? Ja, 't was vreemd, maar de ruiter zag hem duidelijk staan, midden op den weg, de oogen op hem gericht. Wie kon zóó kijken als vader? Die blik ging regelrecht naar het hart en de zoon voelde al het zoekende en terugroepende verlangen in zijn vaders oogen, en even rees heel van verre de schaduw van mogelijkheid op: als ik 't eens deed? als ik eens terugkeerde?